

Gemeenschapsgerichte eerstelijnsgezondheidszorg (K000032)

Cursusomvang *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

Studiepunten 5.0 **Studietijd 150 u**

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2024-2025

A (semester 2) Nederlands Gent hoorcollege

Lesgevers in academiejaar 2024-2025

Willems, Sara	GE39	Verantwoordelijk lesgever
Ryssaert, Lynn	GE39	Medewerker
De Maesschalck, Stéphanie	GE39	Medelesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2024-2025

	stptn	aanbodsessie
Educatieve Master of Science in de maatschappijwetenschappen (afstudeerrichting sociologie)	5	A
Master of Science in de sociologie	5	A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Eerstelijnsgezondheidszorg, gemeenschapsgerichte zorg

Situering

Deze cursus is een basiscursus en heeft tot doel de studenten inzicht te geven in enkele basisconcepten en structuur van de eerstelijnsgezondheidszorg in België. Daarbij wordt ook de link gemaakt tussen de gezondheids- en welzijnssector en actuele evoluties inzake samenwerking. De studenten worden ertoe aangezet om dit kritisch te toetsten aan de gekende sociologische concepten. Hiermee sluit dit onderdeel aan bij competentie M.1.1 en M.1.2.

Verder handelt dit opleidingsonderdeel over de samenhang van ziekte en gezondheid met woon- en leefsituatie. De studenten leren aan de hand van casussen deze wisselwerking te kaderen in de bestaande theoretische denkkaders en reflecteren hier kritisch over. Dit vindt aansluiting bij competentie gebied 3. De lesvorm "tutorial" beoogt het leren samenwerken en communiceren rond deze thematiek (competentie M.4).

In dit opleidingsonderdeel ligt er ook een belangrijk accent op het ontwikkelen van generieke en beroepsspecifieke competenties om om te gaan met diversiteit in de professionele context. De studenten verwerven theoretische kennis over diversiteit, het belang van cultuur en de valkuilen van essentialisering, reductie en vooroordelen. De lesvorm "werkcollege" beoogt het reflecteren rond het thema "diversiteit". Aan de hand van het "werkcollege" verwerven de studenten inzicht in eigen ideeën, reducties, stereotyperingen en vooroordelen en hun impact op interculturele competenties.

Tenslotte leren de studenten de basisuitgangspunten van een geïntegreerde systematische benadering in het kader van gemeenschapsgerichte eerstelijnsgezondheidszorg kritisch te bespreken en suggesties te doen voor verbetering tav de lokale gemeenschap. (competentie M.5.1 en M.5.4) De studenten werken hiervoor samen met studenten uit andere opleidingen, wat aansluit bij competentie M.4.3. en M.6.1.

Inhoud

- Samenwerking in de eerstelijnsgezondheidszorg: begripsomschrijving, financiering, knelpunten, actuele ontwikkelingen, analyse van bevorderende en

belemmerende factoren t.a.v. interdisciplinaire benadering van gezondheidsproblemen op de eerste lijn;

- Community Oriented Primary Care: begripsomschrijving, het illustreren van concepten van gemeenschapsgerichte eerstelijnsgezondheidszorg aan de hand van ervaringen van patiënten en zorgverstrekkers, het stellen van een gezondheidsprofiel van het werkingsgebied; interprofessionele competenties en het beschrijven van zorgnoden aan het hand van ICF.
- Ziekte, gezondheid en sociaal-economische gezondheidsverschillen
- Diversiteit en professionaliteit: begripsomschrijving, valkuilen van essentialisering en een potentiële uitweg hiervoor, verschillende processen om tot interculturaliteit te komen, generieke en professionele competenties

Begincompetenties

Met succes gevolgd hebben van de opleidingsonderdelen "sociologie" en "sociale ongelijkheid" (3de bach sociologie) of de erin beoogde competenties op een andere manier verworven hebben.

Eindcompetenties

- 1 Basisconcepten van eerstelijnsgezondheidszorg en welzijnswerk en hun relatie tot maatschappelijke problemen kunnen benoemen, analyseren en bespreken
- 2 basisbegrippen van de gezondheidszorg en hun relatie tot de maatschappelijke definiëring van sociale problemen kunnen duiden; de betekenis van deze begrippen vanuit een sociologisch denkkader kunnen bespreken
- 3 Interdisciplinair en teamgericht werken.
- 4 Wetenschappelijke informatie systematisch verzamelen, opzoeken, interpreteren, integreren en presenteren.
- 5 kennis en inzicht verwerven in de organisatie van de gezondheidszorg op het niveau van buurten en eerstelijnszone.
- 6 Het opstellen van een multi-dimensioneel gezondheidsprofiel van een afgebakend werkingsgebied (wijk/gemeente/...) op basis van verschillende informatiebronnen (individuele patiënten, hulpverleners, statistische data, ..)
- 7 Het reflecteren over de rolverdeling en sterktes en beperkingen van verschillende vormen van interprofessionele samenwerkingsverbanden
- 8 Het reflecteren over de eigen ideeën, reducties, stereotyperingen en vooroordelen en hun impact op interculturele competenties
- 9 Het opstellen van een multi-dimensionele gemeenschapsdiagnose van een afgebakend werkingsgebied (eerstelijnszone) op basis van verschillende informatiebronnen.
- 10 Het beschrijven van de zorgnood van een patiënt aan de hand van het ICF in een individueel multidisciplinair zorgplan.

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk na gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Hoorcollege, Zelfstandig werk

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Dit opleidingsonderdeel omvat:

- 3 hoorcollege's over sociale verschillen in gezondheid
- 1 hoorcollege over de structuur van de gezondheidszorg in België
- een tutorial bestaande uit 2 sessies van 1,5 uur (A-sessie en B-sessie) over sociale verschillen in gezondheid
- een interactief werkcollege rond diversiteit + voorbereidende opdracht
- een COPC groepsopdracht, gevolgd door een groepsdiscussie

Studiemateriaal

Type: Andere

Naam: verplaatsing

Richtprijs: € 90

Optioneel: ja

Bijkomende info: De student dient zich voor dit vak te verplaatsen. Dit kan met het openbaar vervoer.

Referenties

Rhyne R, Bogue K, Kukulka G, Fulmer H. *Community Oriented Primary Care: health care for the 21st Century*. Washington, American Association for Public Health, 1998.

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Op afspraak via e-mail (sara.willems@ugent.be of lynn.ryssaert@ugent.be)

Evaluatiemomenten

niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Participatie, Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is enkel mogelijk in gewijzigde vorm

Toelichtingen bij de evaluatievormen

- verplichte aanwezigheid tijdens hoorcolleges over sociale verschillen in gezondheid
- COPC groepsopdracht:
 - individuele voorbereidingsfase met zelfstandig werk/ individuele opdrachten
 - Groepsverslag en nota voor de eerstelijnszone
 - participatie tijdens afsluitende groepsdiscussie
 - reflectie
- tutorial 'sociale verschillen in gezondheid'
 - zelfstandig werk
 - verplichte aanwezigheid en deelname aan groepsdiscussie
- werkcollege rond diversiteit
 - Verplichte voorbereidende opdracht ter voorbereiding van het werkcollege (in te dienen via Ufora)
 - verplichte aanwezigheid en participatie tijdens het werkcollege (1,5u)

Aanwezigheid op alle verplichte activiteiten is een criterium om te kunnen slagen voor dit vak. Er worden geen (gedeeltelijke) vrijstellingen toegekend.

Eindscoreberekening

- aanwezigheid hoorcollege over sociale verschillen in gezondheid (/15)
- tutorial 'sociale verschillen in gezondheid' (/10)
- COPC opdracht(/30)
- werkcollege 'omgaan met diversiteit' (/5)

Faciliteiten voor werkstudenten

Deelname aan de COPC week, tutorial en werkcollege is verplicht, er wordt geen vervangopdracht voorzien.